

POLITIKA ZA NAJMLAĐU DJECU U JAVNOJ SKRBI

Informacije za donositelje odluka
Zagreb, 12. lipnja 2007.

Hvalevrijedan potez UNICEF-ovog ureda za Hrvatsku da povodom dolaska profesora Kevina Browna okupi donositelje odluka, tj. osobe na ključnim pozicijama u skrbi za djecu na *briefingu* o politici za najmlađu djecu u javnoj skrbi, nažalost nije bio osobito uspješan. Naime, od 10-ak prisutnih, nitko nije bio sa zaista važne pozicije u skrbi za djecu kod nas, tek nekoliko zainteresiranih ljudi iz prakse koji su poslušali kratko predavanje Kevina Brownea, profesora sa sveučilišta u Birminghamu, a ujedno i uvaženog suradnika i savjetnika Europske komisije, UNICEF-a i Svjetske zdravstvene organizacije. No ovog poznatog stručnjaka i zagovaratelja deinstitucionalizacije u skrbi za djecu ova činjenica nije omela da svoja znanja, stavove i iskustva o najboljoj skrbi za najmlađe na zanimljiv način prikaže prisutnima.

Na samom početku predavanja prikazan je Model 10 koraka do deinstitucionalizacije (*Ten step model*). Riječ je o 10 koraka koje bi svaka zemlja trebala proći na putu do cilja da u domovima za djecu ne bude smješteno ni jedno dijete mlađe od 5 godina¹ zbog brojnih negativnih učinaka koje na tako malo djeteta ostavlja smještaj u domu već nakon 3 mjeseca od smještaja djeteta.

Koraci navedenog modela su sljedeći:

1. podizanje svijesti (*raising awareness*)
2. upravljanje procesom (*managing the process*)

¹ U susjednoj nam Sloveniji već sad u domove za djecu ne smještaju djecu mlađu od 3 godine.

3. analiza nacionalne / regionalne razine (*country / regional level analysis*)
4. analiza na razini institucija (*analysis at institution level*)
5. kreiranje alternativnih usluga (*design of alternative services*)
6. planiranje transfera resursa (*plan transfer of resources*)
7. priprema i premještanje djece (*preparing and moving children*)
8. priprema i premještanje zaposlenika (*preparing and moving staff*)
9. logistika (*logistics*)
10. monitoring i evaluacija (*monitoring and evaluation*).

U drugom dijelu predavanja pobliže je objašnjen prvi korak (podizanje svijesti) Modela 10 koraka do deinstitucionalizacije. Spomenuta je teorija privrženosti u smislu važnosti stvaranja sigurne privrženosti koja se razvija u prvih pet godina života, ali utječe na cijeli život svake osobe. Osim toga, spomenuti su i ostali negativni utjecaji smještaja male djece u domove socijalne skrbi. Uslijed dugotrajnog boravka malog djeteta u instituciji javljaju se psihološki, socijalni, ali i neurološki problemi. Zanimljiva je bila primjedba predavača o tome da nitko od visokih državnih dužnosnika (predsjednika i premijera) u ranom djetinjstvu nije bio smješten u instituciju, ali velik broj njihovih tjelohranitelja jest.

U sklopu predavanja prikazana su i dva kratka filma o predrasudama, te razne fotografije snimljene u domovima za djecu na području Srbije i Makedonije.

Prikazani su i usporedni statistički podaci o broju male djece (do 5 godina života) smještene u domovima za djecu po europskim zemljama zanimljivo je da predvodi Češka, dok je Hrvatska pozicionirana u sredini, jednako kao i Albanija. Vrlo blizu se nalazi i Švedska.²

Nakon završetka predavanja publici je dana mogućnost postavljanja pitanja, no zbog slabe zainteresiranosti prešlo se na predstavljanje svih prisutnih, te pokušaj publike da predavaču približi hrvatsko stanje u području skrbi za djecu.

Svim prisutnima podijeljeni su UNICEF-ovi informativni materijali.

Priredila: Lucija Vejmelka

¹ U Švedskoj u domovima za tako malu djecu postoje 3 stručna radnika na jedno dijete, a smještaj svakog takvog djeteta državu stoji oko 7000 € mjesečno što je neusporedivo sa stanjem u institucijama za djecu u Hrvatskoj.